

Pensjonistforbundet

FAGFORBUNDET

Statens vegvesens
pensjonistforbund

LO Stat

Kontaktutvalg for pensjonister

POSTENS
Pensjonistforbund

tele
pensjonistene

Krav til trygdeoppgjøret 2026

Fra Pensjonistforbundet,
SAKO-samarbeidet og SAFO.

SAKO består av: Fagforbundets sentrale pensjonistutvalg, Telepensjonistene, Statens vegvesens pensjonistforbund, Kontaktutvalget for pensjonister i LO- Stat, Politiets pensjonistforbund, Jernbanepensjonistenes forbund og Postens Pensjonistforbund.

SAFO består av: Angstforeningen, Norges Handikapforbund (NHF), Norges Handikapforbunds Ungdom (NHFU), Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) og Foreningen Norges Døvblinde (FNDB).

Sammen representerer vi 270 000 medlemmer, og leverer med dette krav til trygdeoppgjøret 2026.

Oslo, 18. mai 2026

Innledning

Løpende pensjoner reguleres med et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten, mens uføretrygden reguleres i takt med lønnsveksten. Vi mener at disse reguleringsprinsippene må suppleres med ekstra tiltak for pensjonister og uføre i forbindelse med Stortingets behandling av trygdeoppgjøret og revidert nasjonalbudsjett.

Den internasjonale situasjonen har bidratt til økt prisvekst og økonomisk usikkerhet. Dette rammer særlig husholdninger med lave og faste inntekter, som har begrenset mulighet til å tilpasse seg økte levekostnader. Vi viser i den forbindelse til Stortingets vedtak om å vurdere skatte- og avgiftslettelser eller andre kompensasjonsordninger, for eksempel engangsutbetalinger til befolkningen. Dette viser at det er politisk mulig å iverksette tiltak i en ekstraordinær situasjon.

Våre hovedkrav er:

- Minstepensjonen må løftes slik at ingen har inntekt under fattigdomsgrensen.
- Det må gis ekstra kronetillegg til lave pensjoner for å sikre en mer sosial profil.
- Gjenlevendetillegget må oppreguleres på lik linje med øvrig pensjon.

Trygdeoppgjøret mangler en sosial profil – Stortinget må ta ansvar

Trygdeoppgjøret gir i dag et likt prosentvis tillegg til alle pensjonister og uføre, uavhengig av inntektsnivå. Dette gir et mindre omfordelende resultat enn i lønnsoppgjørene, hvor kronetillegg og lavlønns tillegg er vanlig for å sikre en mer sosial inntektsutvikling.

Tidligere hadde minstepensjonister en noe gunstigere regulering enn øvrige pensjonister. Fra 2022 ble denne forskjellen fjernet. Det tas dermed ikke lenger særskilt hensyn til grupper med svak økonomi. Fra 2024 er også gjenlevendetillegget fryst og oppreguleres ikke. Det er en innstramning som i all hovedsak rammer aleneboende enker.

Vi erkjenner prinsippet om at pensjonene reguleres basert på gjennomsnitt av lønns- og prisvekst, mens uføretrygd følger lønnsveksten. Men vi mener at dette må suppleres med målrettede tiltak i forbindelse med behandlingen av trygdeoppgjøret og revidert nasjonalbudsjett i Stortinget.

Redusert kjøpekraft over tid

De siste 10 årene har reguleringen av løpende alderspensjon vært svakere enn prisveksten. Ifølge rapporten, *Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2026* (tabell 10.5) har konsumprisindeksen (KPI) steget med 3,3 prosent i årlig gjennomsnitt i perioden 2016-2025, mens pensjonene kun har steget med 3,1 prosent.

Den ordinære reguleringen har dermed ikke vært tilstrekkelig til å opprettholde pensjonistenes kjøpekraft.

Den geopolitiske situasjonen, med krig og uro i Midtøsten og stengingen av Hormuzstredet, har ført til økte priser på blant annet energi og andre innsatsfaktorer. Dette påvirker igjen prisnivået bredt i økonomien, ikke minst for nødvendighetsvarer som mat, strøm og drivstoff.

Pensjonister og uføre har gjennomgående lavere inntekter enn yrkesaktive. For mange utgjør ytelsene rundt to tredeler av tidligere lønn, ofte mindre. Samtidig er utgiftene til nødvendighetsvarer de samme som for resten av befolkningen.

Når pensjonistenes kjøpekraft svekkes over tid så undergraves målet om økonomisk trygghet i alderdommen og det forsterker ulikheten mellom pensjonister og yrkesaktive.

Minstepensjonistene må løftes over fattigdomsgrensen (EU60)

Ingen bør leve av en alderspensjon fra folketrygden som ligger under fattigdomsgrensen (EU60). Vi krever derfor at minsteytelsene løftes over dette nivået.

Mange som lever på lave ytelser har begrensede muligheter til å forbedre sin egen økonomiske situasjon. Det er derfor et samfunnsansvar å sikre dem en anstendig inntekt som gir et verdig livsopphold.

Å heve minstenivåene over fattigdomsgrensen er nødvendig for å utjevne inntektsforskjeller, redusere fattigdom og gi økt livskvalitet.

Fattigdomsgrensen (EU60) anslås per 1.mai 2026 til:

- 339 550 kroner for enslige
- 254 800 kroner per person for samboende

Til sammenligning er minste pensjonsnivå:

- 292 446 kroner for enslige
- 209 090 kroner for samboende (med lav sats)

Ytelsene ligger hele 46-47 000 kroner under fattigdomsgrensen.

Mange enslige uføre er i en tilsvarende situasjon. Nettoinntekten for enslige uføre med minstesats er 283 141 kroner i 2026, om lag 51 000 kroner under fattigdomsgrensen. Enslige «unge» uføre har en høyere minstesats, men også denne ligger om lag 13 000 kroner under fattigdomsgrensen.

Vi krever økte minsteytelser, men vil samtidig understreke at det er avgjørende at andre ytelser, som bostøtte og tjenstepensjon, ikke reduseres som følge av økningen. Ellers risikerer man at økningen i minsteytelsene helt eller delvis motvirkes, slik at den samlede økonomiske effekten blir begrenset.

Kronetillegg for en mer sosial profil

Vi krever at det gis kronetillegg som supplement til den prosentvise reguleringen.

Et kronetillegg vil ha størst betydning for dem med lave inntekter og bidra til å utjevne inntektsforskjeller og sikre en mer rettferdig inntektsutvikling.

Kronetillegg kan målrettes mot utvalgte grupper av pensjonister og trygdede, for eksempel personer med lav og middels inntekt, på samme måte som lavlønnstillegg benyttes i lønnsoppgjørene. Et slikt tillegg vil bidra til å differensiere økningen i pensjonene og gi dem med svakest økonomi bedre evne til å håndtere de økonomiske utfordringene som følger av det høye prisnivået.

Tiltaket vil bidra til å redusere fattigdom og sosial ulikhet blant pensjonister og uføre. Vi mener at muligheten gitt av Stortinget må benyttes og finansiere et kronetillegg gjennom økte bevilgninger over statsbudsjett eller i revidert budsjett.

Gjenlevendetillegget må oppreguleres

Fra 2024 oppreguleres ikke lenger gjenlevendetillegget for etterlatte alderspensjonister født i 1944 eller senere. Tilleggene blir dermed reelt sett redusert over tid.

Denne innstramningen rammer i hovedsak aleneboende enker, som ifølge NAV utgjør 92 prosent av de 74 371 mottakerne per desember 2025.

Vi minner om at da dette ble vedtatt i 2020 fremmet Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV forslag om nødvendige lovendringer for å sikre at rettighetene til etterlatte alderspensjonister skulle videreføres. Dette fikk også støtte av MDG og Rødt.

Dersom ordningen videreføres vil det gi en svekkelse av kjøpekraften til en sårbar gruppe hvert år, resten av deres liv. Vi mener dette er urimelig. Enker bør ikke få en svakere inntektsutvikling enn andre pensjonister.

Vi krever derfor at gjenlevendetillegget igjen oppreguleres på lik linje med øvrig pensjon, slik praksis var før 2024.

Vi viser til at Finansdepartementet har anslått kostnaden ved å regulere gjenlevendetillegget til om lag 82 millioner kroner i 2026.